3
Vragenuur: Vragen Helder

Vragen van het lid Helder aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over **het bericht "Moordenaar ontsnapt tijdens verlof"**.

☐

Mevrouw **Helder** (PVV):
Voorzitter. Wederom heeft een tbs'er de benen kunnen nemen tijdens een begeleid proefverlof. Deze tikkende tijdbom heeft van afgelopen dinsdag tot afgelopen zaterdag vrij rond kunnen lopen. Inmiddels is hij weer gepakt, maar voor mijn fractie is daarmee de zaak natuurlijk niet afgedaan. Het gaat niet alleen om het grote risico voor de veiligheid van de samenleving, maar het is ook nog eens buitengewoon triest voor de nabestaanden van het slachtoffer. Je zult maar te horen krijgen dat de moordenaar van je broer of van je kind weer vrij rondloopt.

We hebben het over iemand die met begeleid verlof was. Hoe heeft diegene dan toch kunnen ontsnappen? We kunnen constateren dat deze crimineel nog lang niet toe was aan verlof, anders was hij niet ontsnapt. We weten ook dat bijna 7% van de tbs'ers die op verlof gaan, de benen neemt: dat is 1 op de 14! Misschien spreekt de staatssecretaris straks weer de sussende woorden dat er 70.000 verlofbewegingen per jaar zijn. Is hij het met onze fractie eens dat diegene indien de broekstok was toegepast, niet had kunnen ontsnappen en dat daarmee de risico's voor de samenleving en het leed voor de nabestaanden beperkt waren gebleven?

Mijn fractie heeft inmiddels wel tig keer om maatregelen gevraagd om eens te stoppen met het gebruiken van de maatschappij als proeftuin voor veroordeelde criminelen. Voor het zomerreces van dit jaar doe ik nog één poging. Daarom mijn laatste vraag: welke maatregelen gaat de staatssecretaris nemen om te voorkomen dat in het vervolg tbs'ers op verlof de benen kunnen nemen?

☐

Staatssecretaris **Dijkhoff**:
Voorzitter. Het is logisch dat er vragen zijn. Dit kan natuurlijk geen goedkeuring wegdragen. Iemand die een PIJ maatregel opgelegd heeft gekregen en zit na gruwelijke daden, hoort er niet tussenuit te piepen. Die persoon hoort zijn straf te krijgen. Resocialisatie is natuurlijk een onderdeel van die straf. Een onderdeel van die resocialisatie is begeleid verlof. Dat hoort plaats te vinden op een correcte wijze. Als iemand er dan op deze manier tussenuit piept, is dat vooral ontzettend naar voor de familie van het slachtoffer en natuurlijk ook onprettig voor de samenleving. Het is goed dat de nabestaanden snel zijn geïnformeerd. Het is nog beter dat we de betreffende persoon zaterdag weer hebben kunnen oppakken en insluiten. Het is ook goed om te melden dat hij op dit moment niet verdacht wordt van het plegen van strafbare feiten in de tussentijd.

Mevrouw Helder heeft gevraagd: had hij met een broekstok niet kunnen ontsnappen? Je weet nooit wat kan, maar het wordt dan wel een stuk moeilijker. Bij een begeleid verlof is het inderdaad vaak zo dat er aanvullende maatregelen worden genomen. Dit was niet het eerste begeleid verlof van deze persoon. Dat wordt opgebouwd. Na verloop van tijd gaat de resocialisatie verder. Als het vaak goed gaat, is het niet meer aangelegen om maatregelen als een broekstok te nemen, om de resocialisatie niet in de weg te staan.

Hoe kan dit bij begeleiding dan toch gebeuren? Plat gezegd: omdat de persoon dan harder loopt dan de begeleiders. Als er geen aanvullende maatregelen meer zijn omdat het verlof al herhaaldelijk goed is gegaan, dan kan dit helaas gebeuren. Helemaal uitsluiten dat dit gebeurt, kan ik niet. Ik kan niet garanderen dat het nooit gebeurt. We doen er wel alles aan om het te beperken.

Mevrouw Helder had het zelf al over de verlofbewegingen in 2014. Ik zou de Kamer daar nog over informeren. De brief is nog niet helemaal af, maar ik kan deze informatie er wel alvast uitlichten. Het ging om 30.000 verlofbewegingen en 58 onttrekkingen. Het gaat dan dus om 0,2% van de gevallen.

Mevrouw **Helder** (PVV):
Ik dank de staatssecretaris voor de beantwoording. Ik hoorde de staatssecretaris zeggen: we doen er alles aan om het te beperken. Dat is dus niet zo, want dan zou de staatssecretaris zeggen: we draaien het beleid met die broekstok eens om. Dan is het niet een "nee, tenzij", maar een "ja, tenzij", want verlof moet je verdienen. Blijkbaar is dat hier weer niet gelukt. Resocialisatie heeft niet geholpen en de behandeling — laat ik daar ook eens op wijzen — ook niet, want deze figuur zat in de tbs. Mijn fractie is daar nooit een voorstander van geweest. Dit voorbeeld laat weer zien waarom wij dat niet zijn. De resocialisatie heeft niet geholpen en de behandeling ook niet. Is het dan niet verstandig om het beleid om te draaien, zodat de staatssecretaris voorkomt dat er een volgende keer komt? Als er dan toch een volgende keer komt, kan hij in ieder geval wel zeggen "wij hebben er alles aan gedaan". Dan spreken we over eventuele andere maatregelen.

Staatssecretaris **Dijkhoff**:
Ik ben geen voorstander van het afschaffen van een PIJ maatregel. Begeleid verlof is een onderdeel van de behandeling en de resocialisatie, waarbij de vrijheden inderdaad verdiend moeten worden. Nogmaals, dit was niet de eerste keer dat deze persoon verlof kreeg. Het heeft natuurlijk ook op een andere manier repercussies. De persoon is weer ingesloten. De verlofmachtiging is ingetrokken. Die kan dus niet zomaar voortgezet worden. Dat moet opnieuw in behandeling worden genomen. Los van de preventieve maatregelen hebben we natuurlijk ook maatregelen die consequenties hebben voor de betrokkene als hij op deze manier onzorgvuldig met het opgebouwde krediet omgaat. Ik zie geen reden om te stoppen met elke vorm van resocialisatie.

Mevrouw **Helder** (PVV):
Afrondend, de staatssecretaris zegt: het was niet de eerste keer dat deze persoon met verlof ging. Dan zeg ik: het was ook niet de eerste tbs'er die de benen nam. Als je er echt alles aan wilt doen, dan beperk je het in ieder geval zo veel mogelijk. Dat heb ik de staatssecretaris helaas niet horen zeggen. Hij zegt: ik blijf voorstander van resocialisatie. Je kunt echter nog wel een stukje terug redeneren en zeggen: we willen wel zo veel mogelijk veiligheid en in dat kader kiezen we voor het broekstokbeleid en "ja, tenzij". Ik vind

het toch jammer dat ik dat niet heb gehoord van de staatssecretaris.

De **voorzitter**:
Ik begrijp dat de staatssecretaris geen behoefte meer heeft aan een reactie. De heer Bisschop heeft nog een vraag voor de staatssecretaris.

De heer **Bisschop** (SGP):
Ik kan mij voorstellen dat de staatssecretaris vasthoudt aan het begeleid verlof als onderdeel van het resocialisatieprogramma. Als we echter bij herhaling constateren dat mensen die in dat programma zitten, toch misbruik maken van de gelegenheid door zich te onttrekken en dus te ontvluchten, dan kan ik mij ook voorstellen dat de staatssecretaris zegt: als dat zo is, dan moeten we nog eens goed kijken naar de uitvoering en de toepassing van dat begeleid verlof. Daar moeten we dan misschien strikter in zijn. Kan de staatssecretaris dat delen?

Staatssecretaris **Dijkhoff**:
In algemene zin ben ik het daarmee eens. Meer specifiek gaat het om een balans tussen "een incident is niet uit te sluiten" en "wanneer is het aantal incidenten dermate hoog dat je het repercussies laat hebben voor het beleid". Na zo'n incident wordt er bij de persoon om wie het gaat, goed gekeken naar repercussies die het moet hebben voor de voortgang en eventueel voor toekomstige resocialisatie. In algemene zin denk ik niet dat we nu op een punt zitten waarop we zeggen dat er iets mis is met het hele traject. Ook in de brief die nog naar de Kamer komt, zullen we nader ingaan op de cijfers die ik net globaal noemde. Zo kan de Kamer zien hoe die gespecificeerd zijn. In de categorie "misstanden" zitten namelijk ook zaken als iemand die zich te laat meldt, waarbij het soms om uren kan gaan. Om de Kamer beter inzicht te geven, komen die cijfers zo snel mogelijk naar haar toe. Dan kan zij beoordelen of het dermate ernstig is dat het beleid fundamentele wijziging behoeft.

De **voorzitter**:
Dank u wel voor uw antwoorden en voor uw komst naar de Kamer.